

Orgue

JOSEP SOLER

**GLOSES
DEL LLIBRE
VERMELL**

Inperairitz de la ciutat ioyosa

Mariam Matrem

Stella Splendens

Polorum regina

AC341

Gloses del Llibre Vermell

Josep Soler és el compositor català contemporani que més ha escrit per a orgue. Com ell mateix diu "l'orgue és un instrument magnífic, però ple de trampes. M'atrau molt el fet que el que sent l'organista i el que sent el públic siguin coses diferents per les condicions acústiques de l'instrument, de la sala i de la col·locació dels tubs que sovint estan a molta distància del teclat".

Aquest àlbum per a Orgue que teniu a les mans és un recull de quatre peces, la primera de les quals està dedicada a Montserrat Torrent, la gran organista barcelonina, que va ser la primera intèrpret que va difondre les obres organístiques de Soler.

L'obra es basa en la glosa de quatre cançons del **Llibre Vermell** de Montserrat que, segons l'autor "és un dels pocs monuments musicals catalans defensables des de qualsevol punt de vista". Les quatre peces que integren aquest recull per a orgue mostren unitat únicament per la referència al llibre de Montserrat, però el llenguatge que presenten és ben divers, atesa la distància en el temps que separa les unes de les altres.

Com diu Soler "és molt important mantenir l'afecte i fer-se responsable de les obres compostes anys enrere".

Inperayritz de la ciutat ioyosa, va ser escrita l'any 1965 i estrenada a Cambridge un any després, en destaca el *cantus firmus* al registre greu. **Mariam Matrem** data del 2006, escrita sense especificació de compàs i sempre en pianíssim, va ser estrenada a Collbató amb motiu del 20è aniversari de l'orgue d'aquesta localitat. **Stella splendens** també escrita el mateix any, es basa en un dels fragments més populars del Llibre Vermell, escrita en un temps lent, sempre en un piano escrit amb *ppp* i en podem destacar diversos canvis de registre a la veu aguda. Va ser estrenada als Franciscans de Barcelona. La darrera de les obres, **Polorum regina**, és la més recent, escrita el març de 2009, en destaca el joc contrapuntístic a quatre i cinc veus amb el que desenvolupa el tema montserratí.

Algunes d'aquestes peces han estat enregistrades recentment en CD a càrrec d'Agustí Bruach.

David Puertas Esteve

Músic i Periodista

Josep Soler i Sardà va néixer a Vilafranca del Penedès el 1935. Allà inicià, amb Rosa Lara, l'aprenentatge musical que continuaria a París amb René Leibowitz (1960) i a Barcelona amb Cristòfol Taltabull (1960-1964). Ha rebut el Premi de l'Òpera de Montecarlo (1964), dues vegades el Premi Ciutat de Barcelona (1962 i 1978) i el XIII Premi Oscar Esplà. La seva òpera *Edip i Jocasta* va ser estrenada al Gran Teatre del Liceu el 1986.

En les seves obres, molt influïdes per la música de Schönberg i d'Alban Berg, usa generalment la tècnica dodecafònica en un estil impressionista i expressionista, alhora que, progressivament, esdevé més senzill i auster.

En el camp bibliogràfic, Josep Soler ha escrit diversos llibres i articles. Des del 1977 fins al 1982 va ser professor d'història i estètica al Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona i, fins al 1985, ho va ser de composició en el mateix centre; actualment és director del Conservatori Professional de Música de Badalona i Acadèmic Numerari de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, de Barcelona.

Gloses del Llibre Vermell

Josep Soler es el compositor catalán contemporáneo que más ha escrito para órgano. Citando al compositor quien dice que “el órgano es un instrumento magnífico pero lleno de trampas, del cual me atrae sobre todo el hecho de que lo que oyen el organista el público sean cosas tan distintas, por las condiciones acústicas del instrumento, de la sala y de la colocación de los tubos que a menudo están a gran distancia del teclado”.

Este álbum para órgano que tenéis en las manos es una recopilación de cuatro piezas, la primera de las cuales está dedicada a Montserrat Torrent, la gran organista barcelonesa, que fue la primera intérprete que difundió las obras organísticas de Soler.

La obra se basa en la glosa de cuatro canciones del *Llibre Vermell* de Montserrat que, según el autor “es uno de los pocos monumentos musicales catalanes defendibles desde cualquier punto de vista”. Las cuatro piezas que integran este álbum para órgano solo están unidas por la referencia al citado libro de Montserrat, ya que el lenguaje que presentan es muy diverso por la distancia en el tiempo que separa unas de otras.

Como bien dice Soler “es muy importante mantener el aprecio y responsabilizarse de las obras compuestas años atrás”.

Inperayritz de la ciutat ioyosa, fue escrita en 1965 y estrenada en Cambridge un año después, destaca el *cantus firmus* en el registro grave. *Mariam Matrem*, del 2006, escrita sin especificación de compás y siempre en pianísimo, fue estrenada en los actos conmemorativos del 20º aniversario del órgano de Collbató, famosa localidad de constructores de órganos. *Stella splendens* también escrita el mismo año, se basa en uno de los fragmentos más populares del Llibre Vermell, escrita en un tiempo lento y siempre en un piano representado por *ppp*, podemos destacar varios cambios de registro en la voz aguda. Fue estrenada en la iglesia de los Franciscanos de Barcelona. La última de las obras, *Polorum regina*, es la más reciente, escrita en Marzo de 2009, destaca el juego contrapuntístico a cuatro y cinco voces con el cual desarrolla el tema montserratino.

Algunas de estas piezas han sido grabadas recientemente en CD por el prestigioso organista Agustí Bruach.

David Puertas Esteve

Músic i Periodista

Josep Soler i Sardà nació en Vilafranca del Penedès en 1935. Fue allí donde inició con Rosa Lara el aprendizaje musical, que continuaría en París con René Leibowitz (1960) y en Barcelona con Cristòfol Taltabull (1960-1964). Ha recibido el Premio de la Ópera de Montecarlo (1964), dos veces el premio Ciudad de Barcelona (1962 y 1978) y el XIII Premio Óscar Esplà. Su ópera *Edipo i Yocasta* se estrenó en el Gran Teatro del Liceo en 1986.

En sus obras, muy influidas por la música de Schönberg y Alban Berg, usa generalmente la técnica dodecafónica en un estilo impresionista i expresionista, a la vez que progresivamente, deviene más sencillo y austero.

En el campo bibliográfico, Josep Soler ha escrito varios libros y artículos. Desde 1977 hasta 1982 fue profesor de historia y estética en el Conservatorio Superior Municipal de Música de Barcelona y hasta 1985, lo fue de composición en el mismo centro; actualmente es director del Conservatorio Profesional de Música de Badalona y Académico Numerario de la *Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi*, de Barcelona.

Gloses del Llibre Vermell (Glosses from the Red Book)

Josep Soler is the contemporary Catalan composer who has written the most for the organ. In the words of the composer, “the organ is a magnificent instrument but has many traps; what attracts me above all is the fact that the organist and the audience hear such different things given the acoustic conditions of the instrument, the room and the positioning of the pipes, which are often far away from the keyboard”.

This album for organ is a compilation of four pieces, the first of which is dedicated to Montserrat Torrent, the great organist from Barcelona who was the first performer to make Soler’s organ works known.

The work is based on the gloss of four songs from the *Llibre Vermell* (Red Book) by Montserrat that, according to the composer “is one of the few musical Catalan monuments that can be defended from any point of view”. The four pieces that comprise this album for organ are joined merely by the reference to the quoted book by Montserrat, as they present very diverse language given the time gap between each one.

As Soler says, “it is very important to upkeep appreciation and take responsibility for works composed years ago”.

Inperayritz de la ciutat ioyosa, was composed in 1965 and performed for the first time in Cambridge a year later. The highlight of this piece is the *cantus firmus* in the deep range. *Mariam Matrem*, from 2006, was composed without specifying the time and is in pianissimo throughout. It was first performed during the events held in aid of the 20th anniversary of the Collbató organ (Collbató is a town that is famous for manufacturing organs). He also wrote *Stella splendens* in the same year, based on one of the most popular fragments of the Llibre Vermell (Red Book), written in a slow time in piano represented by *ppp* throughout. Several changes of range in the high-pitched voice are particularly noteworthy. It was first performed in the Franciscan church in Barcelona. The last of the works, entitled *Polorum regina* is the most recent, written in March 2009. The highlight is the counterpoint game with four and five voices with which he develops the Montserrat theme.

Some of these pieces have been recently recorded on CD by the prestigious organist Agustí Bruach.

David Puertas Esteve

Musician and Journalist

Josep Soler i Sardà was born in Vilafranca del Penedès in 1935. His musical apprenticeship began here with Rosa Lara, and would continue in Paris with René Leibowitz (1960), and in Barcelona with Cristòfol Taltabull (1960-1964). He has received the “Montecarlo’s Opera Award” (1964), the “Ciutat de Barcelona Award”, twice (1962 and 1978), and the “13rd. Óscar Esplà Award”. His opera *Edip and Yocasta* premiered in the Gran Teatre del Liceu, in 1986.

In his works, very influenced by the music of Schönberg and Alban Berg, he generally uses the dodecaponic technique in an expressionist and impressionistic style, while at the same time becoming more austere and simple.

In the bibliographic world, Josep Soler has written numerous articles and books. From 1977 until 1982, he was a professor of History and Aesthetics at the Barcelona City’s Superior Music Conservatory, and until 1985, a music professor at the same institution. He is currently Director of the Badalona’s Professional Music Conservatory, and Numerary Academician of the Sant Jordi’s Royal Catalanian Academy of the Arts, in Barcelona.

INPERAYRITZ DE LA CIUTAT IOYOSA

Glosa del LLIBRE VERMELL

Josep Soler
(1935)

Tranquillo

Organo

5

8

11

14

pp

(h)

Detailed description: This system contains measures 14, 15, and 16. Measure 14 is in 12/8 time with a treble clef and a key signature of one flat. It features a complex melodic line with many beamed eighth notes and a bass line with a few notes. Measure 15 is in 6/8 time with a treble clef and a key signature of one flat, marked *pp*. Measure 16 is in 4/4 time with a treble clef and a key signature of one flat. A fermata is placed over the final chord. A circled 'h' is located below the first staff in measure 15.

17

(h)

Detailed description: This system contains measures 17, 18, 19, and 20. Measure 17 is in 6/8 time with a treble clef and a key signature of one flat. Measure 18 is in 3/4 time with a treble clef and a key signature of one flat. Measure 19 is in 6/8 time with a treble clef and a key signature of one flat. Measure 20 is in 9/8 time with a treble clef and a key signature of one flat. A circled 'h' is located below the first staff in measure 18.

21

2

(#)

Detailed description: This system contains measures 21, 22, and 23. Measure 21 is in 6/8 time with a treble clef and a key signature of one flat. Measure 22 is in 3/4 time with a treble clef and a key signature of one flat. Measure 23 is in 9/8 time with a treble clef and a key signature of one flat, marked with a sharp sign (#). A circled '2' is located below the first staff in measure 21. A circled '#' is located below the first staff in measure 23.

24

p

(h) (h) (h)

Detailed description: This system contains measures 24, 25, 26, and 27. Measure 24 is in 6/8 time with a treble clef and a key signature of one flat, marked *p*. Measure 25 is in 3/4 time with a treble clef and a key signature of one flat. Measure 26 is in 6/8 time with a treble clef and a key signature of one flat. Measure 27 is in 9/8 time with a treble clef and a key signature of one flat. Circled 'h' marks are located below the first staff in measures 24, 26, and 27.

27

ppp *pp dolciss.* *pp dolciss.* *rit.*

32

Tempo I

p *pp* (Cantus firmus)

35

p *pp*

39

p *pp*